

Leverencefalopati

Patientinformation

European Liver
Patients Association

ELPA

LEVER * * *
FORENINGEN

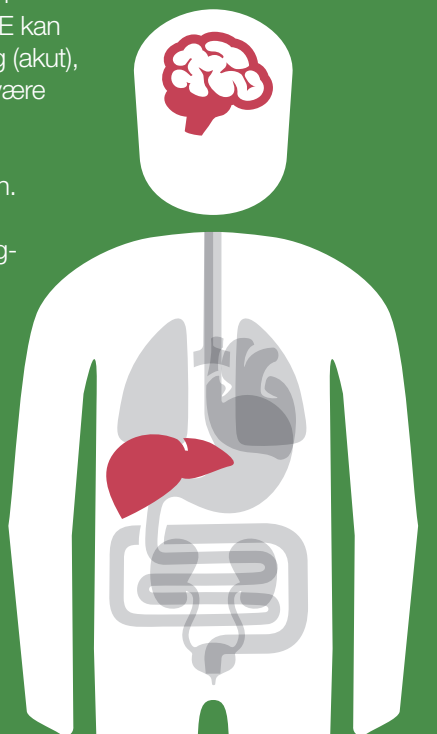

Hvad er leverencefalopati?

Leverencefalopati, også kaldet hepatisk encefalopati (HE), er en hjernepåvirkning, som ses ved fremskreden leversygdom. Tilstanden kaldes ofte i daglig tale leverkoma, selvom leverkoma egentlig er en betegnelse for den sværeste grad af HE. HE kan enten være langvarig (kronisk) eller kortvarig (akut), og symptomerne ved en HE-episode kan være både milde og meget alvorlige.

Leveren er det største indre organ i kroppen. Den har hundredvis af vigtige funktioner, herunder at rense blodet for giftstoffer. Langvarig skade på leveren kan føre til alvorlig leversygdom, også kaldet levercirrose eller skrumpeliver, der medfører nedsat leverfunktion.

Det anslås at omkring 15.000 danskere har skrumpeliver, og 30-40 procent vil i løbet af sygdomsforløbet udvikle HE. HE opstår, når leveren ikke længere kan rense blodet for giftstoffer, som så påvirker hjernen. Dette forårsager en række symptomer, som påvirker den enkeltes fysiske og psykiske helbred.

Det anslås, at 3.800 danskere lider af HE.¹

Eriks historie

Patientinterview,
Danmark 2016

Erik havde i en periode været meget træt, men tilskrev det stress fra et travlt arbejdsliv. Trætheden var så intens, at Erik en dag faldt i søvn bag rattet.

Først da Erik blev diagnosticeret med skrumpeliver, blev det klart, hvad årsagen til trætheden var. Et år efter Erik fik diagnosen skrumpeliver, blev han indlagt med sin første alvorlige HE-episode. Selvom lægerne diagnosticerede Erik med HE, modtog han ingen forebyggende behandling. Det betød, at Erik de følgende tre år røg ind og ud af hospitalet pga. alvorlige HE-episoder. Erik kunne ikke længere arbejde eller opretholde en normal hverdag pga. den konstante risiko for nye episoder. Først da Erik kom til udredning på hospitalet med henblik på at få en ny lever, kom han i behandling og fik det bedre.

Hvad er symptomerne på leverencefalopati?

De personer, der lider af HE (leverkoma), påvirkes på forskellige måder. Mange oplever en kombination af fysiske og psykiske symptomer^{2,3}, der typisk kommer i episoder. Symptomerne kan omfatte:

Psykiske

- Glemsomhed
- Koncentrationsbesvær
- Dårlig dømmekraft
- Apati og irritabilitet
- Desorientering og forvirring
- Upassende adfærd og personlighedsændring
- Hallucinationer

Fysiske

- Søvnproblemer
- Sløvhed
- Problemer med at tale eller skrive
- Dårlig koordination
- Dårlig ånde
- Trækninger i hænderne
- Tab af bevidsthed
- Koma

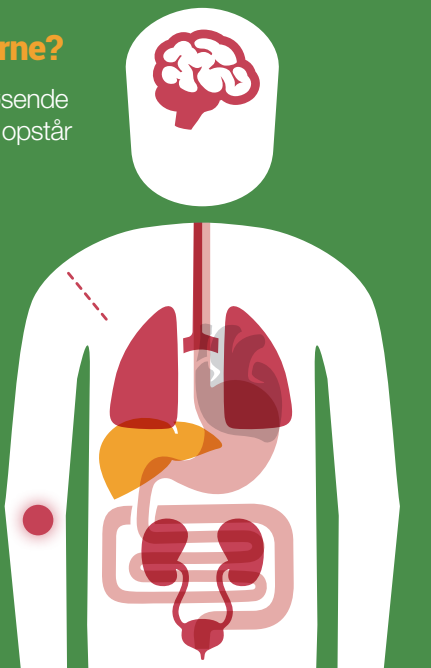
Symptomerne bliver ikke altid identificeret som HE af sundhedspersonale. Det er derfor vigtigt, at du i enhver kontakt med sundhedsvæsenet fortæller om din tilstand.

Symptomerne på HE kan hurtigt ændre sig eller blive værre. Hvis det sker, skal du tale med din læge, så snart du begynder at mærke forandringer.

Hvad er årsagen bag symptomerne?

I nogle tilfælde har HE en identificerbar udløsende årsag, som anført nedenfor. I andre tilfælde opstår HE uden identificerbar udløsende årsag:³

- nogle typer af neurologiske lægemidler
- dehydrering
- operation
- lavt iltniveau i kroppen
- blødning i mave-tarm-kanalen
- nyreproblemer
- forstoppelse
- infektion

European Liver Patients Association

ELPA

LEVERFORENINGEN

Hvor kan jeg finde hjælp og støtte?

Kontakt Leverforeningen:

www.leverforeningen.dk

formand@leverforeningen.dk
Telefon: 2126 8250

Hvordan kan HE behandles?

Det er muligt at behandle HE, men behandlingen kan variere fra patient til patient. Behandlingen afhænger af, hvor alvorlige symptomerne er, og hvad der forårsager symptomerne. Patientens personlige omstændigheder kan også have betydning.

Når du taler med lægen om behandlingsmulighederne, skal du give så mange relevante oplysninger som muligt.

Det er vigtigt at identificere den udløsende factor, hvis der er en, for HE-episoderne. Er den udløsende faktor identificeret, kan den behandles og herigennem stoppes eller kontrolleres. Således kan symptomerne begrænses.

Der findes ligeledes lægemidler, der kan forhindre HE-episoderne i at komme igen. Disse behandlinger mindsker produktionen af giftstoffer og optagelsen af disse i blodet. Alle lægemidler har bivirkninger og må kun bruges, når en læge har ordineret dem og overvåger din behandling.

Med kontinuerlig behandling kan HE kontrolleres og i nogle tilfælde stoppes. Levercirrose, som er den underliggende årsag til HE, kan kun helbredes ved en levertransplantation.

Med kontinuerlig behandling kan HE kontrolleres og i nogle tilfælde stoppes

Der er to muligheder for at behandle HE:

Behandling der begrænser eller stopper de faktorer, som udløser symptomerne.

Behandling der mindsker produktionen af giftstoffer og optagelsen af dem i blodet.

Om os

Dette materiale er produceret af den Europæiske Forening for Leversygdom (ELPA) som led i informationskampagnen Time to DeLiver. Kampagnens mål er at øge kendskabet til og at ændre holdningen til HE i Danmark og Europa. Rapporten Time to DeLiver: Getting a Grip on HE kan du finde her: <http://bit.ly/25wFadh>. Du kan læse mere om ELPA og kampagnen Time to DeLiver på www.elpa-info.org. Du kan også kontakte foreningen på: contact@elpa-info.org.

Kampagnen Time to DeLiver er sponsoreret af Norgine.

1 Sundhedsstyrelsen, Sygdomsbyrden i Danmark, 2015

2 ELPA, Time to DeLiver: Getting a Grip on HE, 2015, http://www.elpa-info.org/tl_files/elpa_news/elpa/2015/ELPA-Time-to-DeLiver-Getting-a-Grip-on-HE-Report.pdf

3 British Liver Trust, Hepatic Encephalopathy, 2014, <http://www.britisHLiverTrust.org.uk/wp-content/uploads/Hepatic-Encephalopathy-HE0114.pdf>